GAZETA TRANSILVANIEI.

REDACȚIUNEA ȘI ADMINISTRAȚIUNEA: BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.

„GAZETA" IESE ÎN FIECARE ḐI.

Pe unŭ anŭ 12 fior., pe șése lunĭ 6 fior., pe trei lunĭ 3 fior.
România și străinătate:
Pe anŭ 40 fr., pe șése lunĭ 20 fr., pe trei lunĭ 10 francĭ.

ANULŬ XLVIII.

SE PRENUMERĂ:
la poște, la librării și pe la dd. corespondențĭ.

ANUNCIURILE:
O seriă garmondŭ 6 cr. și timbru de 30 cr. v. a. pentru fiecare publicare

Scrisorĭ nefrancate nu se primescŭ. — Manuscripte nu se retrămitŭ.

Nr. 249. Vinerĭ 8 (20) Noemvre. 1885.

Din causa S-tei sĕrbătorĭ de mâne, ḑiarulŭnu va apăré până Sâmbătă séra.

Brașovŭ, 7 Noemvre 1885.

Telegramele din urmă ne spuneau că se aștéptă la Slivnița o bătăliă decisivă. După succesele trupelorŭ sêrbescĭ, câștigate cu atâta ușurință pe tótă linia, dela Trn până la Vidinŭ, se credea, că armata bulgară nu va mai fi în stare a opune o resistență seriósă oștirei regelui Milanŭ în mersulŭ ei victoriosŭ spre Sofia.

Se părea unŭ momentŭ în adevĕrŭ, că Bulgarii înșișĭ au perdutŭ speranța de-a mai puté opri în cale pe rĕsboinicul Milanŭ. Dela Sofia se respândiseră faimele cele mai alarmatóre despre grozavulŭ atacŭ alŭ diviziilorŭ sêrbescĭ, prințulŭ și ministrulŭ de esterne Țanov cereau ajutorŭ Sultanului și situațiunea Bulgarilorŭ apăru într'o lumină fórte tristă, așa că unii partisanĭ înfocațĭ ai Sêrbilorŭ începură a lua în rîsŭ fuga „eroilorŭ" bulgarĭ dinaintea bataliónelorŭ sêrbescĭ.

Intr'aceea sosi ḑiua „bătăliei decisive" și se întémplă lucrulŭ neașteptatŭ ca din acéstă bătăliă crâncenă sĕ iésă victoriósă oștirea prințului Alexandru.

Bulgarii s'au revanșatŭ. In momentulŭ celui mai mare periculŭ, când era amenințată armata lorŭ cu totala distrugere, s'au reculesŭ, s'au luptatŭ vitejesce și au respinsŭ ataculŭ combinatŭ alŭ Sêrbilorŭ, bătêndŭ totalŭ aripa stângă sêrbéscă, ce venea dela Țaribrodŭ, precum și aripa dréptă, care urmărise, pe la Clisura și Trn, trupele bulgare până la Slivnița.

Sêrbii au creḑutŭ fără îndoiélă, că vorŭ puté lua Slivnița cu tunurile lorŭ de câmpŭ și cu asaltŭ, dér s'au înșelatŭ. Pe înălțimile din dĕrĕtulŭ rîului Slivnița Bulgarii au redicatŭ întăriturĭ pasagere, carĭ se estindŭ patru chilometre pe amêndouĕ părțile ale șoselei. Despre redutele de aicĭ ḑicea o fóiă englesă, că suntŭ construite după modelulŭ celorŭ dela Plevna și suntŭ înarmate la ambele aripĭ ale posițiunei cu câte 12 tunurĭ.

De faptŭ aceste întăriturĭ și curagiulŭ, cu care s'au luptatŭ Bulgarii, au scăpatŭ Slivnița și Sofia de periculŭ d'a fi luate de trupele sêrbescĭ. Battenbergulŭ a doveditŭ din nou necontestabilulŭ talentŭ militarŭ alŭ prințilorŭ prusianĭ. Elŭ merse în capulŭ oștenilorŭ sĕi, îmbărbătându-i la luptă.

Trupele sêrbescĭ au fostŭ urmărite de armata bulgară până la o distanță de mai mulțĭ chilometri, de unde se vede, că Sêrbii au fostŭ dațĭ afară din posițiunile lorŭ. Ei vorŭ trebui sĕ-șĭ concentreze din nou tóte forțele, sĕ aștepte sosirea tunurilorŭ lorŭ de asediu și după aceea sĕ procédă sistematicŭ la încunjurarea și bombardarea Slivniței.

Astfeliu se deschide perspectiva unei lungĭ campanie, după ce așteptările sanguinice, că resboiulŭ se va termina în câteva ḑile, nu s'au împlinitŭ.

Este apróp de mintea omului, că cu câtŭ rĕsboiulŭ sêrbo-bulgarŭ va dura mai multŭ, cu atâtŭ mai mare este periculŭ, că se vorŭ nasce în urma lui complicațiunĭ grave amenințătóre.

Puterile carĭ au ținutŭ și până acum parte Bulgarilorŭ, vorŭ fi încuragiate în procederea lorŭ prin ultima victoriă bulgară. Cu mare greu a luatŭ conferența din Constantinopolŭ dicisiunea în principiu, ca sĕ-șĭ continue lucrările fără considerare la rĕsboiulŭ sêrbo-bulgarŭ.

Cele mai mari dificultățĭ le-a făcutŭ în conferență representantulŭ Angliei și în viitorŭ se póte aștepta o și mai mare oposițiune din parte-i.

Bătălia dela Slivnița a agravatŭ după părerea nóstră situațiunea în peninsula balcanică și speranța unorŭ puterĭ d'a se localisá rĕsboiulŭ se totŭ micșoréză. Cine scie prin câte fase va mai trece cestiunea Orientului până ce se va termina campania sêrbo-bulgară.

Rĕsboiulŭ dintre Sêrbĭ și Bulgarĭ.

Operațiunile armatei sêrbescĭ au fostŭ încununate de succesŭ până la Slivnița. Amŭ comunicatŭ erĭ, că din acéstă localitate s'a făcutŭ o a doua Plevnă și acéstă scire s'a și adeveritŭ, căcĭ o telegramă de mai josŭ ne spune, că Sêrbii au fostŭ bătuțĭ și urmărițĭ o bună distanță. Prin urmare Sêrbii vorŭ avé la Slivnița multŭ de lucru. E probabilŭ, că după ce Serbilorŭ le vorŭ sosi tunurile de asediu vorŭ lua, după grele opintirĭ și marĭ perderĭ, și acéstă nouĕ Plevnă; dér încă nicĭ atuncĭ nu au înlăturatŭ pedecile, d'a lua Sofia. Acĭ vorŭ întêmpina o resistență și mai desperată, pentru că armata bulgară în casŭ de înfrângere la Slivnița, se va retrage în Sofia, care se fortifică mereu și chiarŭ acum e apĕrată de ridicăturĭ de pămêntŭ și de șanțurĭ. Dér chiarŭ Sofia décă ar fi luată, Bulgarii suntŭ hotărîțĭ sĕ lupte mai departe; se vorŭ retrage și se vorŭ organisa la Tĕrnova séu în altă localitate.

Étă scirile amĕnunțite despre mișcările și luptele din urmă:

Pirotŭ, 17 Noemvre. Cuartierulŭ principalŭ s'a strămutatŭ la Țaribrodŭ. Eri diminéța *Sêrbii au luatŭ Trnulŭ*, bătêndŭ complectŭ pe inimicŭ. Sêrbii au făcutŭ mulțĭ prisonierĭ și *au luatŭ douĕ tunurĭ. Batalióne întregĭ bulgare au depusŭ armele. La Timocŭ unŭ batalionŭ bulgarŭ de voluntarĭ a depusŭ armele.*

Calafatŭ, 17 Noemvre. Comandantulŭ fortăreții Vidinului dete poporațiunei ordinŭ, ca nóptea casele sĕ fiă luminate. Panica poporațiunei Vidinului cresce. Colonelulŭ Giucnicĭ a susținutŭ grele lupte înainte de luarea Adliei-Culei. Bulgarii au apĕratŭ vitejesce întăriturile. *Sêrbii au avutŭ 100 de morțĭ*, între carĭ locotenentŭ *Stokicĭ*, între rănițĭ suntŭ mulțĭ oficerĭ, între carĭ locotenentŭ-colonelŭ sanitarŭ *Lazarevicĭ*, precum și maiorulŭ *Sturosen.*, Prusianŭ de nascere și favoritŭ alŭ regelui Milanŭ.

Sofia, 17 Noemvre. *In lupta dela Negotinŭ* Bulgarii au făcutŭ prisonierĭ 180 de Sêrbĭ, *perderile din partea Bulgarilorŭ s'au urcatŭ la 200 ómenĭ. In totalŭ* au perdutŭ Bulgarii până acum apróape *1000 ómenĭ morțĭ și rănițĭ; perderile Sêrbilorŭ*, carĭ au avutŭ sĕ lupte în contra unorŭ posițiunĭ întărite se *urcă la mai bine de* 1500. Acțiunea Sêrbilorŭ este împedecată din causa mulțimei de rănițĭ.

Rusciucŭ, 17 Noemvre. Unŭ numĕrŭ de 300 ómenĭ au plecatŭ la Palanka; Mâne sosescŭ din Varna 500 milițienĭ.

Belgradŭ, 17 Noemvre. In *lupta* dela *Trnŭ*, care a duratŭ 14 óre, căpitanulŭ *Babicĭ*, prin atitudinea sa cu deosebire vitejéscă, a decisŭ cu compania sa în momentulŭ criticŭ lupta. Pe câmpulŭ de luptă fù numitŭ *maiorŭ* de Regele.

Bucurescĭ, 17 Noemvre. Legătura dintre Lom-Palanca și Sofia se află deja în mânile Sêrbilorŭ.

Calafatŭ, 17 Noemvre. De aḑĭ e opritŭ tuturorŭ a intra în Vidinŭ, și eșirea e permisă numai femeilorŭ. Numeroșĭ *rănițĭ* sosescŭ în Vidinŭ pentru carĭ numai unŭ medicŭ se află. In *Calafatŭ* sosescŭ în massă *fugarĭ bulgarĭ.*

Sofia, 17 Noemvre. Sute de *voluntarĭ*, carĭ sosescŭ din Macedonia și Muntenegru s'au trimisŭ la granița turcéscă. Poporațiunea se adreséză cătră Țarulŭ cu rugarea, ca sĕ-i scape de gréua situațiune. *Perderile bulgare* de până aḑĭ *se urcă la 800 morțĭ și rănițĭ. perderile Sêrbilorŭ suntŭ mai marĭ*. Se ḑice, că Bulgarii au făcutŭ în ținutulŭ Vidinului 150 de prisonierĭ sêrbĭ.

Sofia, 17 Noemvre. Până acum au sositŭ în Sofia peste 15,000 ómenĭ venindŭ din Rumelia și din diferite orașe ale poporatului; trupele îndată ce sosescŭ suntŭ îndreptate spre Slivnița, unde se va decide bătaia dintre Serbĭ și Bulgarĭ. In sofia domnesce o activitate extraordinară; soldațiĭ plécă în marșŭ forțatŭ; se organiséză ambulanțe și spitalurĭ chiar în case particulare; lucrările de apărare a Sofiei se activéză cu o energiă deosebită. Sêrbii bombardéză întăriturile dela Slivnița; acestŭ bombardamentŭ nu póte face marĭ stricăciunĭ de vreme ce Sêrbii n'au de câtŭ tunurĭ de câmpŭ; tunurile lorŭ de asediu n'au sositŭ încă. Din Sofia se aude mereu canonada. — In spre Vidinŭ s'au întâmplatŭ mai multe lupte între Bulgarĭ și Sêrbĭ. Sêrbii au făcutŭ prisonierĭ 1 batalionŭ regulatŭ bulgărescŭ. Scirĭ positive n'au sositŭ încă.

Slivnița, 17 Noemvre. Sêrbii au atăcatŭ astă-ḑĭ posițiunile dela Slivnița prin douĕ părțĭ, după o bombardare de mai multe ore. Lupta a fostŭ din cele mai crâncene. Se crede, că Sêrbii dispuneau acĭ de 18,000 ómenĭ. *Sêrbii au fostŭ respinșĭ suferindŭ perderĭ marĭ. Armata bulgară i-a urmăritŭ* până la o distanță de 6 kilometri. Entusiasmulŭ Bulgarilorŭ e mare. Sosescŭ mereu trupe din Sofia. Puterea de resistență a Bulgarilorŭ devine din ce în ce mai mare. *Perderile Bulgarilorŭ se urcă la 1000 morțĭ și rănițĭ.*

Țarulŭ Rusiei a permisŭ fabricelorŭ rusescĭ sĕ trimétă în Bulgaria și Rumelia ostică prafŭ de pușcă. In același timpŭ, directorulŭ fabricei de cartușe din Tula a primitŭ ordinŭ, sĕ trimétă neîntârḑiatŭ 10 milióne de cartușe pentru puscile Berdan.

Reuniunea slavă din Petersburgŭ a hotărîtŭ sĕ trimétă Țarului o adresă, în care sĕ'lŭ róge ca sĕ pună câtŭ mai curêndŭ capĕtŭ luptei omorîtóre de frațĭ, care e o batjocură și insultă pentru întregulŭ slavismŭ și lovesce în sânta causă a unirii slave; prin urmare Țarulŭ sĕ iee sub scutulŭ sĕu pe martirulŭ poporŭ bulgarŭ în contra numeroșilorŭ sĕi inimicĭ interni și esternĭ, îndeplinindŭ în Europa sudică sânta operă a liberării frațilorŭ slavĭ d'acolo. Totodată hotărî reuniunea sĕ róge pe împeratulŭ, ca sĕ încuviințeze a se face colecte în tótă Rusia pentru nenorociții Bulgarĭ și Sêrbĭ.

Administrațiunea militară bulgară a comandatŭ în Rusia 10,000 de mantale și în Austro-Ungaria érăși 10,000. O parte din comandele făcute în Rusia, între care unŭ mare numĕrŭ de șele pentru artileriă, a sositŭ deja în Bulgaria; se mai aștéptă în fiecare momentŭ îmbrăcăminte pentru 15,000 de ómenĭ.

ITALIA ȘI AUSTRO-UNGARIA.

Ḑiarulŭ militarŭ din Roma „Esercițio" publică unŭ articulŭ despre Orientŭ, în care suntŭ esprimate temerile și dorințele Italienilorŭ. Articlulŭ ḑice:

»Problema libertății nóstre maritime dela sudŭ încă nu e resolvată și étă, că se nasce o altă problemă. La litoralulŭ osticŭ alŭ Mărei adriatice se arată semnele unei furtune, care indică viitórea înmulțire a puterei austriace de-alungulŭ Mărei adriatice. Deja Bosnia și Herțegovina au întăritŭ acéstă putere, legândŭ Dalmația cu Ungaria de sudŭ; linii de drumŭ de ferŭ și crearea unui portŭ militarŭ Sebenico suntŭ cele dintêiu urmărĭ strategice ale acestei acvisițiunĭ. *Ungaria s'a împăcatŭ cu idea d'a se înmulți gintea slavică în monarchiă*, dealmintrelea estinderea Austriei spre sudostŭ ar aduce imperiului mai multe elemente albanese elenice decâtŭ slavice.

Dér, décă Ungurii consémtŭ, Italia nu póte sĕ tacă. Décă domnirea Austriei până la Salonicŭ nu ar condiționa estinderea ei dealungulŭ Adriei, s'ar mai puté aștepta încă, ca Italia sĕ stea indiferentă, în legătura alianței sale, în care pare a fi subordinată; dér este clarŭ, că chiar și numai ocuparea Macedoniei de susŭ ar sili pe Austria de a trage Albania în sfera ei de putere. O Albania liberă ar face ca drumulŭ Austriei spre Salonicŭ sĕ fiă unŭ defileu între Muntenegru, Serbia, Bulgaria și Grecia, pe când posedândŭ Albania șĭ-ar du-

plica basa de operaţiune, ér Muntenegrulŭ ar fi degradatŭ la o republica à la San-Marino. Austria nu perde timpŭ. Călĕtorii spunŭ, că consulatulŭ austriacŭ în Albania este centrulŭ unei mişcărĭ austrofile. Sprijinită din partea Vaticanului, Austria a câştigatŭ clerulŭ albanesŭ, şi ginţile catolice, cele mai belicóse, orbite de luciulŭ aurului, care e fórte rarŭ p'acolo, dorescŭ de multŭ domnirea austriacă. Inchipuiţi-vĕ acum Austria domnindŭ la Adria dela Grado pănă la Corfu, cu Trientulŭ ca unŭ icŭ în inima italiană, cu o pórtă deschisă spre a năvali asupra Italiei pe la Isonzo, cu porturĭ de rĕsboiu în Pola, Seberico şi Vallona şi întrebaţi-ne, dacă nu trebue sĕ strigămŭ guvernului italianŭ: intórceţĭ privirea spre Orientŭ!"

La 16 Noemvre n. a apărutŭ în Roma o broşură politică sub titlulŭ: Speranţele Italiei. Autorulŭ se ḑice, că e unŭ deputatŭ. In broşură se ḑice:

Totulŭ favoriséză *înaintarea Austro-Ungariei la Marea Egeică şi dominaţiunea ei în Marea Adriatică.* Italia trebue sĕ ia parte la tóte rĕsbóiele viitóre şi sĕ împedece pe cale diplomatică, cu tótă puterea, formarea de grupurĭ ostile Italiei. Ocuparea Albaniei de cătră Italia ar fi fatală. Ţinta Italiei este dobêndirea unei graniţe naturale. Independenţa întregei Italie geografice e o condiţiune a înflorirei şi puterei naţiunei. De aceea *politica Italiei trebue sĕ fiă îndreptată în contra Austro-Ungariei.* Cu alianţe bune Italia ar puté începe singurŭ rĕsboiu cu Austro-Ungaria.

RĔSBOIULŬ ŞI ATITUDINEA PUTERILORŬ

Ḑiarele ruse, care pănă acum făcuseră destule imputărĭ Bulgarilorŭ, că au făcutŭ lovitura de statŭ din Rumelia orientală fără scirea Rusiei, începŭ a lua cu tótă seriositatea partea Bulgarilorŭ.

Declaraţiunea de rĕsboiu a Serbiei a produsŭ în Petersburg o impresiune grozavă. Mai tóte ḑiarele declară, că conferinţa ar face bine sĕ se împrăştiă câtŭ mai curêndŭ, deórece tractatulŭ dela Berlin nu se calcă numai de statele Balcanice. In astfelŭ de împrejurărĭ, silinţele *Rusiei* d'a se restabili *status quo* nu ducŭ la niciŭ o ţintă. „Novoje Vremja" ḑice, că Rusia sĕ'şĭ întrebuinţeze acum deplina sa libertate de acţiune, deórece în faţa slăbiciunei Turciei e necesarŭ sĕ ia Rusia mĕsurĭ d'a restabili pacea în ţĕrile unde suntŭ de representatŭ interesele proprii naţionale, şi sĕ nu ţină sémă, că óre corĕspunde acésta tractatului din Berlin călcatŭ de toţĭ şi în faţă nimicitŭ, orĭ nu. „Novosti" găsesce, că Rusiei nu'i póte conveni, a interveni aḑi pentru Bulgarĭ. Trecêndŭ Rusia în Bulgaria, asta se póte întêmpla esclusivŭ numai pentru apĕrarea proprielorŭ sale interese. Dér într'unŭ asemenea casŭ s'ar nasce unŭ rĕsboiu europénŭ. Ḑiarele suntŭ de acordŭ a declara, că după cum se pare, nu esistă nicĭ o eşire din aceste încurcăturĭ.

Cei din *Filipopolŭ* pretindŭ a sci hotărîtŭ, că *Rusia* se intereséză cu deosebire de *Macedonia*, voindŭ pentru acéstă din urmă o *autonomia* mai mare, fiă şi în contulŭ unirei bulgare. Unirea va veni mai târḑiu de sine şi ar avé mai mare efectŭ unirea celorŭ trei ţĕrĭ frăţescĭ.

„Przeglond" anunţă din Petersburg, că acolo se vorbesce despre apropiata retragere a ministrului *Giers* şi despre rechiămarea trimisului rusŭ *Persiani* din Belgradŭ. Contele *Ignatieff* a fostŭ chematŭ la Petersburg; se ḑice, că va fi trimisŭ în misiune estraordinară la Viena, Berlinŭ, Parisŭ şi Londra. Alţii ḑicŭ, că Ignatieff va pleca în Bulgaria, unde se bucură de mare popularitate

„Times" scrie mereu în contra Serbiei. Gladstone e mai puţinŭ amicŭ Serbiei şi Austro Ungariei, decâtŭ Bulgariei şi Rusiei. In genere *pressa englesă* consideră pe Serbia aprópe sinonimŭ cu Austro-Ungaria, şi pe Bulgaria cu Rusia.

O telegramă din Roma, publicată de „National Zeitung," despre atitudinea *Italiei* arată eventualitatea unei meditaţiunĭ italiane la Balcanĭ.

După scirile foilorŭ din Londra, cele trei puterĭ imperiale şi Italia s'ar fi înţelesŭ, considerându-se, că conflictulŭ sêrbo-bulgarŭ va rĕmâné localisatŭ, se continue conferinţa.

„Paris" crede a sci, că guvernulŭ francesŭ 'şĭ-a datŭ energice silinţe sĕ opréscă pe Serbia d'a intra în acţiune.

Trimisulŭ turcescŭ Ziadbei din Belgradŭ a declaratŭ lui Garaşanin, că *Pórta* nu va întreprinde nicĭ o ostilitate contra *Serbiei*. Pórta pare hotărîtă sĕ observe neutralitatea şi sĕ stea pasivă câtŭ timpŭ nu se calcă directŭ, prin luptă, drepturile şi interesele Turciei.

Conferinţa lucréză înainte. Se ḑice, că s'a primitŭ propunerea, ca Turcia singură sĕ someze pe prinţulŭ Alexandru a părăsi Rumelia. Lucrările conferenţei se vorŭ mărgini la cestiunea rumeliotă. Momentulŭ pentru paşĭ diplomaticĭ pe lângă părţile beligerante nu'lŭ credŭ acum oportunŭ puterile, pănă ce nu se va ivi o schimbare decisivă.

Graniţele sêrbo-bulgare din punctulŭ de vedere etnograficŭ.

„Beogradski Dzevnik," care are legăturĭ cu cei mai de frunte bărbaţĭ politicĭ sêrbĭ, publică unŭ articulŭ scrisŭ de rectorulŭ universităţii din Belgradŭ, d. *Srucovicĭ*, în care arată cum ar trebui sĕ se rectifice graniţele sêrbe dinspre Bulgaria.

Autorulŭ articulului lămuresce construirea politică de aḑi a Bulgariei şi susţine, că pe timpulŭ domniei Turcilorŭ, Serbia se invecina cu sangeaculŭ Vidinului şi Sofiei.

Judeţulŭ Vidinului are trei cercurĭ, Belogragicĭ, Vidinŭ şi Cula, cu 38 de comune şi 100,500 locuitorĭ. Judeţulŭ Bercovaţŭ, care are două cercurĭ, Bercovaţŭ şi Cutlorŭ, cu 61 de comune şi 59,000 locuitorĭ. Judeţulŭ Trn are trei cercurĭ, Bresnicŭ, Trnŭ şi Ţaribrodŭ; cu 43 comune şi 65,500 locuitorĭ. Judeţulŭ Küstendilŭ cu 4 cercurĭ, Dujnik, Isvorsk, Küstendilŭ şi Radomirŭ, cu 78 comune şi 144,000 locuitorĭ. Judeţulŭ Sofia e despărţitŭ de Serbia numai printr'o limbă fórte ingustă de pămêntŭ şi la resolvarea cestiunii de compensaţiune şi acestŭ judeţŭ va fi luatŭ în consideraţiune, trebue dér cunoscute şi graniţele etnografice ale acestuia. Judeţulŭ Sofia se imparte în 5 cercurĭ, Iskrak, Ziatica, Nevosela, Samocof şi Sofia, cu 237 comune şi 161,000 locuitorĭ. In aceste judeţe locuitorii mai toţĭ suntŭ creştinĭ. Numĕrulŭ Evreilorŭ e neînsemnatŭ şi Mahomedanii numai în judeţulŭ Vidinului facŭ 5 procente din totalitatea locuitorilorŭ; în celelalte judeţe ei disparŭ aprópe cu desĕvêrşire.

După naţionalităţĭ, afară de Sêrbĭ, în numĕrŭ mai compactŭ suntŭ Românii alŭ cărorŭ numĕrŭ între Timok şi Lom se urcă la 18,000. Sêrbii suntŭ mai compacţĭ în Trn, Küstendilŭ şi Samokof. Grecii suntŭ numai prin vre-o câteva familiĭ representaţĭ. Judeţulŭ Trn, aparţiné odinióră la sangeaculŭ Nişŭ, şi la congresulŭ din Berlinŭ delegatulŭ Austro-Ungariei a propusŭ sĕ fiă datŭ Serbiei. Toţĭ representanţii puterilorŭ dela congresŭ au aderatŭ la acéstă propunere; cândŭ însĕ a doua ḑi trebuia semnatŭ protocolulŭ, unulŭ din representanţĭ a protestatŭ.

In ceea ce privesce ţinutulŭ Vidinului şi Bercovaţŭ, ḑice d. Srucovicĭ, toţĭ o sciu, că locuitorii lorŭ aparţinêndŭ rasei sêrbe suntŭ şi trebue sĕ fiă ţinuturĭ, carĭ se facă parte din regatulŭ sêrbŭ, deşi şovinişti Bulgarĭ se încércă a dovedi contrariulŭ.

Aceste cinci judeţe bulgare cu 530,000 locuitorĭ şi 447 comune le pretinde Serbia şi dacă nu i-se opune au piedeci ea de multŭ le-arŭ fi ocupatŭ. Aceasta e o dorinţă unanimă a Sêrbilorŭ şi Regele a trebuitŭ sĕ cedeze opiniunei publice şi se supuse voinţei naţionale, pe care chiar şi atuncĭ va trebui sĕ o ducă la îndeplinire, când conferinţa ar dori sĕ restabiléscă pe deplinŭ *statulŭ quo ante.*

Pentru confirmarea datelorŭ statistice mai susŭ espuse, autorulŭ în cestiune amintesce, că la 1878 Sêrbii, după ce au ocupatŭ cerculŭ Cula, au făcutŭ unŭ recensemêntŭ din care resultă, că în acelŭ cercŭ suntŭ 66 comune curatŭ sêrbe, 13 bulgaro-sêrbe şi 8 curatŭ bulgare.

La 1830 comisi nea de limitare ruso-turcă a datŭ Serbiei valea întrégă a Timocului, pe care principele Miloşŭ n'a voitŭ sĕ o priméscă, fiindcă se temea de ciocnirĭ cu agalele şi beii din acelŭ ţinutŭ.

Intr'unŭ altŭ articulŭ apărutŭ totŭ în „Beogradswki Dzevnik," scrie fostulŭ ministru de justiţiă Pantelicĭ, într'unŭ tonŭ fórte rĕsboinicŭ, ḑicêndŭ, că Sêrbia chiar şi fără aliaţĭ se va lupta pentru triumfulŭ dreptăţii şi pentru marea ideiă de Statŭ sêrbŭ constituitŭ pe basa principiului naţionalităţei. Bulgarii, ḑice d. Pantelicĭ, n'au drepturĭ istorice, n'au o ideă de Statŭ bulgarŭ şi suntŭ lipsiţĭ de consciinţa naţională, căcĭ redeşteptarea lorŭ din letargia seculară politică a trebuitŭ sĕ se facă prin puternicele oştirĭ ale Rusiei. Bulgarii pentru Europa şi pentru lumea cultă creştină n'au nicĭ unŭ meritŭ. Ei şi astăḑĭ formézä pentru Rusia „unŭ capŭ alŭ bunei speranţe." Bulgaria n'are unŭ trecutŭ istoricŭ, n'are unŭ presentŭ politicŭ şi nu va avea nicĭ viitorŭ politicŭ.

Poporulŭ sêrbŭ inse trebue se priveascá cu mândrie la trecutulŭ lui politicŭ şi de aceea elŭ, orĭ şi ce ar ḑice lumea, trebue sĕ lucreze din tóte puterile pentru restabilirea unităţii sale naţionale. Elŭ nu mai póte renunţa la o idee de unŭ Statŭ sêrbŭ naţionalŭ. Sêrbia întrégă, respunḑêndŭ la apelulŭ regelui, se găsesce sub arme. Vai de aceia, carĭ vorŭ cuteza a provoca patriotismulŭ înflăcăratŭ alŭ Serbilorŭ. In poporŭ s'a deşteptatŭ consciinţa politică a Serbiei şi puternica idee de Statŭ sêrbŭ. Acéstă redeşteptare a consciinţei naţionale, e uniculŭ şi celŭ mai bunŭ aliatŭ a Serbiei. Poporulŭ cu bucuriă alergă sub stégulŭ vulturului albŭ, sêrbŭ, desfăşuratŭ de regele Milanŭ.

„Videlo," între altele ḑice, că formele secĭ ale diplomaţiei pentru năbuşirea pociturilorŭ politice născute nu o póte mulţumi pe Serbia. De aceea ea trebue ca cu arma în mână sé-şĭ asigure acum când e timpulŭ drepturile şi interesele sale naţionale.

FOILETONŬ.

CURIERU LITERARŬ.

(Colecţiunea documentelorŭ Hurmuzaki; volumulŭ V acum apărutŭ; documente dintre anii 1650 1699. — Dintr'aceste documente: politica lui Şerbanŭ Cantacuzenŭ, Domnulŭ Ţĕrii-Românescĭ: diplomaţia română şi diplomaţia imperială a Austriei. Călugării diplomaţĭ. Indoelile Domnilorŭ şi boeirilorŭ românĭ.)

Istoria Ţĕrit-Românescĭ dintre anii 1650 şi 1699 e cuprinsă, chiar şi în operile istorice cele mai desvoltate, în 20 séu cellŭ multŭ în 30 pagine. Cele ce se potŭ spune în aceste pagine, istoricii românĭ le-au spusŭ; problemele ce născeau la fiă ce pasŭ în calea istoricilorŭ noştri de până mai acum 10—15 anĭ rĕmâneáu numai indicate, nimenĭ n'ar fi pututŭ spera, cu isvórele ce sei posedau pe atuncĭ, a lorŭ sciintifică soluţiune, séu décă unii se încumetau a presinta vr'una din aceste probleme cu deslegarea ei, acéstă deslegare numai pe adevĕrate documenle nu se întemeia, numai pe cale critică nu era urmărită şi ajunsă.

Astăḑĭ, cestiunile istorice suntŭ altfelŭ considerate er mijlócele de carĭ dispunemŭ pentru a le studia suntŭ multŭ mai numerose şi mai bogate prin ele însele. Afară de cronicĭ, în carĭ — sĕ nu se uite! — suntŭ de tóte, dér unele şi cele mai multe abia eflorate, afară de ceva bĕtrâne documente, istoricii noştrii n'avéu alte de consultatŭ.

Şi décă pentru istoria internă a ţĕrilorŭ române se mai găsia p'icĭ pe colea câte ceva, pentru istoria esternă lipsa era completă; nimicŭ, séu aprópe nimicŭ.

In colecţiunile, carĭ au începutŭ şi continuă darea la lumină a documentelorŭ istorice, privitóre la relaţiunile nóstre cu puterile streine, şi în specie cu Apusulŭ, de sigurŭ, că cea mai folositóre şi mai bogată prin numĕrulŭ şi însemnătatea elementelorŭ ce conţine, este colecţiunea rĕposatului întru fericire Eudoxiu de Hurmuzaki, colecţiune publicată de Ministerulŭ Instrucţiunei publice sub auspiciele Academiei române.

Alŭ cincelea volumŭ (partea I) din a éstă colecţiune se ocupă tocmai de epoca de care vorbeam mai susŭ, conţine documentele datate din anii 1650—1699, şi anume anii, carĭ, din punctulŭ de vedere alŭ activităţii diplomatice române, suntŭ anii cei mai plinĭ şi mai curioşĭ pentru cercetătorulŭ pasionatŭ ca şi pentru diletantele de tótă mâna. Acéstŭ volumŭ a apărutŭ acum. Rĕsfoindu-lŭ, orĭ-cine se va puté lesne convinge, că şi elŭ, ca şi celelalte cincĭ deja apărute, e o comoră de amĕnunte, de destăinuirĭ, de lămurirĭ, carĭ tóte, cu egală putere, aruncă asupra istoriei, séu scheletului de istoriă ce posedemŭ deja, lumina séu mai bine luminele cele mai vii.

Câtă viéţă şi, décă aşŭ puté ḑice, câtă espresivitate nu câştigă domnia lui Şerbanŭ Cantacuzenŭ, bunăóră în partea ei diplomatică, din documentele acestui alŭ cincelea volumŭ din *Colecţiunea Hurmuzaki.* Ceea ce puţinŭ apărea — şi lucrulŭ se esplică lesne — pentru diplomaţia lui Şarbanŭ Cantacuzenŭ din documentele francese ale *Colecţiunei Odobescu,* şi din publicaţiunile contimporane ce aveamŭ odinióră ocasiune de a le consulta la biblioteca naţională din Parisŭ, aparŭ cu cele mai interesante amĕnunte din documentele acestui volumŭ.

Noi până acum nicăerĭ n'amŭ cetitŭ mai multe şi mai elocinte probe de modulŭ cu care Şerbanŭ Cantacuzenŭ voia sĕ scape de Turcĭ, sĕ se unéscă, fără a-şi ji ni într'u nimicŭ drepturile ţĕrei, cu imperiulŭ Austriei, sĕ găséscă unŭ felŭ de linâ, aprópe cu neputinţă de găsitŭ şi atuncĭ ca şi mai în urmă, pe care mergêndŭ sĕ rĕmână la egală distanţă de Turcĭ, de Nemţĭ şi de toţĭ bunii sĕi vecinĭ.

In multe din documentele acestui volumŭ şi mai cu sémă în „Instrucţiunile" séu mai propriu în rĕspunsurile date la 16 Aprilie 1687 solului trimisŭ la Bucuresci de împĕratulŭ Leopold I., se vede bine şi lămuritŭ dibuelele Domnului, care se ostenesce cu mintea şi cu trupulŭ a găsi acéstă negăsibilă liniă.

Şi totuşi, pe nesimţite, cu tóte precauţiunile sufletului séu celui bănuitorŭ, cu tóte gândurile în carĭ cădea şi din carĭ vai de acela ce l'arŭ fi scosŭ, Şerbanŭ intra din ce în ce mai afundŭ în făgaşulŭ politicei imperiale, părăsia firulŭ tradiţionalŭ alŭ politicei române, reîncepea greşelile lui Mihaiu Vitézulŭ şi lui Radu Şerbanŭ Basarabŭ, uita temerile şi justele bănuelĭ ale lui Mateiu Basarabŭ, şi imprima diplomaţiei Ţĕrei-românescĭ mişcarea cea puternică spre Viena, pe care Brâncovénu şi sistemu i de continuă şi nefolositóre oscilaţiune abia putură — nu totdéuna — s'o opréscă séu celŭ puţinŭ s'o micşoreze.

Pentru punctulŭ acesta, documentele Hurmuzaki, ilustrate cu puţinele documente mai dinainte publicate în diferite vechĭ colecţiunĭ — mĭ-aducŭ aminte pe cele din magasinulŭ istoricŭ, facŭ pe cercetătorŭ sĕ védă mişcându-se înainte-i tóte iţele diplomaţiei imperiale, prin ţesĕtura cărora apare firulŭ celŭ grosŭ dér dreptŭ, imagine a sinceritaţei, a iubirei de ţéră şi a bunului simţŭ strămoşescŭ, firulŭ cu care începeau înainte d'a imita pe Nemţĭ, toţĭ Domnii ţĕrei românescĭ negociaţiunile lorŭ. Călugării catolicĭ, emisarĭ fidelĭ, deşteptĭ, tortuoşĭ ai diplomaţiei imperiale, facŭ poteca între Viena şi Bucurescĭ, vorŭ sĕ scie de tóte, vinŭ mereu pentru a cĭ până în adênculŭ sufletului de Domnŭ alŭ lui Şerbanŭ, amână şi prelungescŭ negociaţiunile şi ca tot-déuna, fără escep-

SCIRILE ḐILEI.

Din Voila ni se scrie dela 17 Noemvre n.: „Aḑi diminéţă a începutŭ a ninge şi pe la noi pe Ţéra Oltului. E dreptŭ, tómna a fostŭ lungă; dar bieţii ómenĭ ar fi doritŭ sĕ fiă câtŭ de lungă, căcĭ lipsa e de totŭ mare, ér nutreţŭ pentru vite încă e de totŭ puţinŭ. Nu 'mĭ aducŭ aminte, ca sĕ mai fi aşteptatŭ cândva ómenii érna cu asa marĭ îngrijirĭ, ca în ĕstŭ anŭ. Esecutorii de dare îi „fericescŭ" mereu; pe unde trecŭ ei pare că trecŭ locustele«.

—0—

Unele foi vieneze au adusŭ scirea, că se vorŭ face *schimbărĭ în ministerulŭ unguresců.* „Nemzet" desminte acéstă scire.

—0—

Miniştrii unguresci se află în *Viena* spre a se înţelege cu ministrii Austriacĭ în privinţa încheierii noului pactŭ. D-lŭ Tisza stăruesce ca pactulŭ sĕ se reinoiéscă până la finea anului viitorŭ, înainte de ce sĕ soséscă terminulŭ de denunţare. Vomŭ vedé cum se vorŭ învoi.

—0—

Se afirmă »Românului," că mai nainte ca guvernulŭ românŭ sĕ ia vre-o disposiţiune militară mai însemnată faţă de evenimentele de peste Dunăre, dênsulŭ aştéptă sĕ vaḑă ce vorŭ face celelalte puterĭ europene şi mai cu sémŭ Rusia şi Austria.

—0—

„Naţiunea" de Mercurĭ scrie: »Erĭ circula în Bucurescĭ scirea, că bateria sêrbéscă dela Timok ar fi bombardatŭ o şalupă românéscă »Grănicerulŭ.« După informaţiunile ce avemŭ din sorgintă sigură, sgomotele erau adevĕrate. Guvernulŭ românŭ cerêndŭ explicărĭ însĕ, Sêrbii au declaratŭ, că ataculŭ a fostŭ comandatŭ din eróre, luându-se şalupa românéscă dreptŭ unŭ vasŭ bulgărescŭ. De altcum, nicĭ şalupa, nicĭ echipagiulŭ ei n'au avutŭ a suferi nicĭ o pagubă.

—0—

Duminecă s'a oficiatŭ în Curtea de Argeşŭ ceremonia desgropărei osĕmintelorŭ fundatorilorŭ mânăstirei, Neagoe Voevodŭ şi d-na Ruxandra. Serviciulŭ divinŭ a fostŭ oficiatŭ de Episcopulŭ Ghenadie alŭ Argeşului, înconjuratŭ de totŭ clerulŭ. Osĕmintele au fostŭ depuse într'o criptă aşeḑată chiar în biserică.

—0—

»L'Indép. roumaine« spune, că a sositŭ unŭ transportŭ de *30,000 de puscĭ* pentru Bulgaria. Furnisorulŭ însĕ nu vrea sĕ le predea, până ce nu le va plăti guvernulŭ bulgarŭ; acesta însĕ n'are banĭ.

—0—

Studenţii Sêrbĭ din *Viena* au felicitatŭ pe ambasadorulŭ sêrbescŭ de acolo pentru succesulŭ armelorŭ sêrbescĭ şi l'au rugatŭ sĕ stăruéscă ca sĕ fiă primiţĭ ca voluntarĭ în armată. Ambasadorulŭ Bogicevicĭ le-a rĕspunsŭ, că deocamdată nu crede, că studenţii vorŭ fi chiămaţĭ sub stégŭ. In 48 de óre se va decide, décă va fi de lipsă a-i chiama şi pe ei. Se pare că acum, după respingerea trupelorŭ sêrbescĭ la Slivniţa s'a ivitŭ acéstă eventualitate. A mai fostŭ la numitulŭ ambasadorŭ şi o deputaţiă de Sêrbĭ croaţĭ, cerêndŭ sĕ fiă înrolaţĭ ca voluntarĭ în armata sêrbéscă.

—0—

»L'Univers« din Parisŭ aduce următórea notiţă: »Una din ultimele şedinţe ale *Academiei spaniole* s'a caracterisatŭ printr'unŭ incidentŭ interesantŭ. Academia se ocupă momentanŭ cu o nouĕ ediţiune a dicţionarului spaniolŭ. La cuvêntulŭ »Alsaţianŭ" s'a propusŭ următórea definiţiune: indigenŭ din Alsaţia, o fâşiă de pămêntŭ ce se ţine de imperiulŭ germanŭ. Drr la propunerea unorŭ membri ai Academiei s'a ştersŭ partea a doua a acestei proposiţiunĭ, fiindŭ că, după cum observà d. Castelar, ar trebui sĕ se respingă consacrarea academică a unei stărĭ, ce s'a creatŭ în modŭ violentŭ în urma unei certe, în care ultimulŭ cuvêntŭ încă nu s'a pronunţatŭ.« Se scie că Spaniolii suntŭ amărîţĭ pe Germanĭ din causa conflictului încă neaplanatŭ pentru insulele Caroline; asta a fostŭ prin urmare o demonstraţiă academică în contra Germaniei.

—0—

Guvernulŭ germanŭ alegêndŭ pe Papa Leo XIII ca arbitru în **cestiunea Carolinelorŭ**, care provocase cunoscutulŭ conflictŭ între Spania şi Germania, se asigură că decisiunea finală a Papei în acéstă cestiune se va espedá la Berlinŭ şi la Madridŭ înainte de 25 Noemvre şi se va publica câteva ḑile după aceea. Se ḑice că Papa recunósce drepturile istorice ale Spaniei asupra Carolinelorŭ, în schimbŭ însĕ Spania sĕ ofere Germaniei órecarĭ privilegii în Archipelagŭ.

ELLENZEKIANE.

„Ellenzék" se încércă a rĕspunde la observările nóstre din nr. 244 alŭ „Gazetei." Nu voiesce fóia cluşiană sĕ ne capaciteze pe noi cestĭ dela „Gazetă" ceea ce atâta ar însemna — ḑice ea. câtŭ a arunca mazĕre pe părete; de aceea se adreséză „Ellenzék" **cătră cetitorii lui români** pentru a-i apĕra de atâtea cutezanţe miserabile ale Românilorŭ ultraişţĭ," scriindŭ:

Tinerii politicĭ românĭ au sĕ înveţe încă multe, au sĕ înveţe până când vorŭ sci, că ţéra acésta este ţéră maghiară, cu constituţiune şi cu tipŭ maghiarŭ. Până când nu vorŭ ajunge la cunoscinţa acestora, noi îi vomŭ numi şi denunţa ca agitatorĭ, revoluţionarĭ şi irredentişţĭ.

Care ar fi aceea »politică seriósă« ce-o cere „Gazeta" dela Maghiarĭ, ca conducĕtorii poporului românŭ sĕ le pótă da mâna? De bună-sémă aceea, ca sĕ renunţămŭ la tóte; sĕ facemŭ în Viena Reichsrath şi sĕ mergemŭ la prânḑurile, ce le-ar da Schmerlingŭ deputaţilorŭ imperialĭ. Fericită lume ar mai fi atuncĭ! Insĕ noi nu vomŭ urma aceea politică seriósă, pentru că nicĭ în trecutŭ nu amŭ urmat'o şi apoi cu atâtŭ mai puţinŭ vomŭ face o astfelŭ de politică.

In astfelŭ de împrejurărĭ aşa se vede, că noi nicĭ odată nu ne voimŭ împăca cu acei politicĭ băieţandrii, dér nicĭ nu vremŭ sĕ ne împăcămŭ. Noi vremŭ cu totulŭ altceva. Vremŭ sĕ câştigămŭ pe partea nóstră — în simţĕminte — pe poporulŭ românŭ şi inteliginţa lui seriósă. Voimŭ ca acêstă inteliginţă seriósă sĕ se convingă, că politicii băieţandri nu represintă interesele poporului românŭ din patriă; ei urmărescŭ cu totulŭ alte interese politice.

Nouĕ poporulŭ ne trebuesce, din partea nóstră pe toţĭ acei irrendentişţĭ îi póte lua draculŭ, căcĭ noi în nicĭ unŭ casŭ nu-i vomŭ reclama. Sĕ-i reclame în loculŭ nostru „Gazeta," care numai până atuncĭ va puté esista, până când va avé împrejurulŭ sĕu asemenĭ hĕbĕucĭ.

Gentileţa fóiei maghiare n'are marginĭ, precum n'are marginĭ nicĭ îngrijirea ei pentru „cetitorii sĕi românĭ."

Décă în acestĭ cetitorĭ ai sĕi îşĭ baséză „Ellenzék" speranţa de a câştiga poporulŭ românŭ pentru nebuniile, estraorganţele şi bădăraniile sale „patriotice," atuncĭ e slabă trébă, stămŭ rĕu cu politica „seriósă" unguréscă.

SCÓLA SUPERIÓRA DE FETIŢE DIN SIBIU.

La apelulŭ comitetului »Associaţiunei transilvane pentru literatura română şi cultura poporului românŭ" de a contribui mijlóce bănescĭ întru înfiinţarea şi susţinerea scólei superióre de fetiţe cu internatŭ, au rĕspunsŭ:

Reuniunea femeilorŭ române din Sibiiu . .	fl.	1000
„Albina," institutŭ de creditŭ şi economii Sibiiu	fl.	500
Prin lista Nr. 1 (Colectorŭ Eugenŭ Brote, cassarulŭ associaţiunei) următorii domnĭ funcţionarĭ şi membrii ai comitetului Associaţiunei:		
Timoteiu Cipariu, preşedinte	fl.	150
Iacobŭ Bologa, v.-preşedinte	fl.	100
Georgiu Bariţiu, secretarŭ primŭ	fl.	50
Dr. D. P. Barcianŭ, secretarŭ II-lea	fl.	25
Eugenŭ Brote, cassarŭ	fl.	50
Iosifŭ St. Şuluţŭ, controlorŭ	fl.	100
Dr. I. Crişanŭ, bibliotecarŭ	fl.	10
Zacharia Boiu, membru ord. alŭ comit. . .	fl.	25
Partenie Cosma, membru ord. alŭ comit. . .	fl.	100
Pavelŭ Dunca, membru ord. alŭ comit. . .	fl.	50
Nicanorŭ Frateşŭ, supl. ord. alŭ comit. . .	fl.	25
Bas. P. Harşianŭ, membru ord. alŭ comit. .	fl.	50
Elia Măcelariu, membru ord. alŭ comit. . .	fl.	30
Ionŭ Popescu, membru ord. alŭ comit. . .	fl.	25
Simeonŭ Popescu, supl. ord. alŭ comit. . .	fl.	100
Dr. Ilarionŭ Puşcariu, membru ord. alŭ comit.	fl.	25
I. V. Rusu, membru ord. alŭ comit. . . .	fl.	50
Constantinŭ Stezariu, membru ord. alŭ comit.	fl.	50
Davidŭ Br Ursŭ, membru ord. alŭ comit. .	fl.	100
Suma . . .	fl.	2615

Aducêndu-se mulţămită marinimoşilorŭ contribuitorĭ, se amintesce, că ofrandele se potŭ adresa deadreptulŭ subscrisului comitetŭ séu colectorilorŭ specialŭ provĕḑuţĭ cu liste originale de contribuire.

Comitetulŭ »Associaţiunei transilvane pentru literatura română şi cultura poporului românŭ.«

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ »Gaz. Trans.")

CALAFATŬ, 19 Noemvre. — **Sêrbii au luatŭ Vidinulŭ** erĭ după amédĭ. Scirea însĕ trebue confirmată.

SOFIA, 17 Noemvre, 11 óre séra. — Lupta de aḑĭ va avea ca urmare degagearea (eliberarea) Slivniţei şi înlăturarea pericolului ce ameninţa Sofia. **Aripa stângă a Sêrbilorŭ a fostŭ totalŭ bătută la Slivniţa.** Sêrbii n'au atacatŭ frontulŭ Bulgarilorŭ. Séra 'şĭ-au aşeḑatŭ Bulgarii tabĕra, după ce au urmăritŭ pe Sêrbi respingêndu'i îndĕrĕtŭ, la 17 chilometri spre stânga de Slivniţa. Nicĭ aripa stângă a inimicului n'a fostŭ mai norocósă. dér n'a fostŭ urmărită. Prinţulŭ a înflăcăratŭ trupele, care au pornitŭ entusiasmate în conrta inimicului. **Perderile Bulgarilorŭ suntŭ mici.**

DIVERSE.

Cununia. — *Georgina Popa* şi *Iuliu Lupanŭ* teol. abs. anunţă serbarea Cununiei Lorŭ, carea va avé locŭ în s. biserică catedralĕ gr. catolică din Blaşiu, în 22 n. c. la 4 óre după amédŭ.

***

Inelulŭ de logodnă în superstiţiune. — Pretutindenea cu inelulŭ de logodnă suntŭ împreunate părerĭ şi obiceiurĭ superstiţióse, care în parte suntŭ împrăştiate în tótă Europa. Nu numai în cântecululŭ germanŭ se ḑice: „Ea 'şi-a călcatŭ credinţa, inelulŭ s'a ruptŭ în două.« Intr'o baladă rusésca încă ḑice mirésa: »Dacă vr'odată mĕ voiu gândi la o altă iubire, sĕ se rupă inelulŭ de aurŭ; ér dacă tu vei urma altei fete, sĕ caḑă diamantulŭ din inelŭ." Nu numai în Tirolŭ şi în Hessa se crede, că rupêndu-sĕ unŭ inelŭ de logodnă, în curêndŭ móre unulŭ dintre respectivii căsĕtoriţĭ, şi totŭ aşa esistă părerea, că e nenorocită căsĕtoria', dacă la cununiă îi cade miresei inelulŭ josŭ, ci şi mai departe decâtŭ numai în Germania nordică e împrăştiată acéstă credinţă. Ruperea unui inelŭ de logodnă o consideră femeile în unele ţinuturĭ ale Angliei încă şi acum a semnŭ sigurŭ' că soţia în curêndŭ va rĕmânea vĕduvă. In Essex fú omorîtŭ acum câţĭva anĭ unŭ bărbatŭ şi vĕduva sa ḑicea: „Mĭ-am gânditŭ eu, că în curêndŭ îlŭ voiu perde, fiindŭ că deunăḑĭ mi s'a ruptŭ inelulŭ de logodnă; şi sora mea şĭ-a perdutŭ bărbatulŭ, când i s'a întêmplatŭ astfelŭ. Este unŭ semnŭ, care nu te înşélă... In unele ţinuturĭ ale Germaniei, şi totŭ aşa în Anglia şi Francia, se consideră ca celŭ mai bunŭ mijlocŭ pentru a face sĕ'ţĭ trécă unŭ urciorŭ (unŭ felŭ de sgrăbunţă dela ochiu), dacă 'lŭ vei treca cu unŭ inelŭ de logodnă de aurŭ, şi acésta trebue sĕ se facă în Germania de trei orĭ, în Anglia de nouĕ orĭ, şi anume tăcêndŭ. In Germania, ómenii sĕracĭ, carĭ nu'şĭ potŭ cumpĕra inele de logodnă de aurŭ, îşĭ facŭ şi de argintŭ, ba la nevoiă potŭ înlocui inelele prin două bucăţĭ de monedă. Din contră, între ţĕranii din Irlanda esistă în multe părţĭ credinţa, că o cununiă, la care nu se întrebuinţéză inelŭ de aurŭ, n'are valóre. De aceea suntŭ ómenĭ, carĭ le împrumută astfelŭ de inele pentru o mică recompensă, şi în unele locurĭ a făcutŭ comuna unŭ inelŭ de logodnă ce se întrebuinţéză la ceremonia cununiei, îlŭ păstréză preotulŭ şi-lŭ aduce de câte-orĭ e trebuinţă de elŭ.

Cursulu pieţei Braşovu

din 19 Noembre st. n. 1885.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.40	Vênd.	8.45
Argint românesc	»	8.35	»	8.40
Napoleon-d'orĭ	»	9.96	»	10.—
Lire turcescĭ	»	11.32	»	11.42
Imperialĭ	»	10.17	»	10.25
Galbenĭ	»	5.91	»	5.96
Scrisurile fonc. »Albina« . . .	»	100.50	»	101.—
Ruble Rusescĭ	»	121.—	»	122.—
Discontulŭ . . .	»	7—10 % pe anŭ.		

Editorŭ: Iacobŭ Mureşianu.

Redactorŭ responsabilŭ: Dr. Aurel Mureşianu.

...ţiune, cu acele ademenirĭ veninóse — arseniculŭ diplomaticŭ alŭ Habsburgilorŭ — carĭ zăpăceau pe Domnii noştri de ângerĭ, ḑiceau şi lui Şerbanŭ cum ḑiseseră — totŭ călugării imperialĭ — lui Mihaiu-Vitézulŭ, lui Radu Şerbanŭ, lui Constantinŭ Cârnulŭ şi chiarŭ lui Mateiu Basarabŭ, care îi pricepuse şi nu se mutase din locŭ: începe lupta contra Turcilorŭ; rupe ultimele legăturĭ ce te mai ţinŭ legatŭ de dênşii; invită alte popóre din cele creştine, carĭ gemŭ sub Turcĭ, sĕ se rĕscóle, ér noi imperialii vĕ vomŭ ajuta.

Ast-felŭ în tocmai vorbiseră, — documentele alianţei proiectate în timpulŭ lui Mateiu Basarabŭ prin Parcevicĭ, episcopulŭ de Martianopolŭ întărescŭ, cele ce spunemŭ — ast-felŭ în tocmai vorbiseră călugării diplomaţĭ tuturorŭ Domnilorŭ românĭ, cu carĭ începuseră negociaţiunĭ; ast-felŭ ḑiseră şi lui Şerbanŭ Cantacuzenŭ.

Acesta însĕ avea multŭ mai multă pĕtrundere diplomatică de câtŭ predecesorii sĕi în relaţiunile româno austriace. Şerbanŭ era mai diplomatŭ, mai prevĕḑĕtorŭ şi mai rece în combinaţiunile séle de câtŭ Mihaiu-Vitézulŭ, şi afară de aceste ale lui însuşirĭ mai avea şi altceva ce din nefericire Căpitanulŭ nemuritorŭ alŭ Românilorŭ nu avusese: Şerbanŭ avea lângă elŭ unŭ sfeinicŭ d'o deşteptăciune, d'unŭ şiretlicŭ şi d'o bogăţiă de espediente cum nu se vede cam desŭ în istoriile tuturorŭ popórelorŭ: acestŭ sfetnicŭ era fratele sĕu celŭ mare, Stolniculŭ Constantinŭ Cantacuzenŭ, omulŭ celŭ învĕţatŭ, umblatŭ şi cititŭ alŭ cărui nume nu se póte sĕ nu apară în mai tóte documentele privitóre la istoria acestei epoce, care a făcutŭ de tóte în viéţă... până şi cărţĭ geografice şi care, ca şi marele exaporitŭ dela Constantinopole, Alexandru Mavrocordatŭ, răpia pe străinĭ cu spiritulŭ şi cunoscinţele séle. (V. în acest. V vol., una din scrisorile comitelui de Marsigli). Gion. (»Român.")

Cursulŭ la bursa de Viena

din 18 Noembre st. n 1885

Rentă de aurŭ 4% . . .	97 30
Rentă de hârtiă 5% . .	89 85
Imprumutulŭ căilorŭ ferate ungare	148 25
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (1-ma emisiune) . . .	96 70
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (2-a emisiune)	124 —
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ung. (3-a emisiune)	108.75
Bonurĭ rurale ungare . .	103. -
Bonurĭ cu cl. de sortare	102 75
Bonurĭ rurale Banat-Timișŭ	103.—
Bonurĭ cu cl. de sortare	103 —
Bonurĭ rurale transilvane	102 50
Bonurĭ croato-slavone . .	102.—
Despăgubire p. dijma de vinŭ ung.	97.50
Imprumutulŭ cu premiu ung.	118 25
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului .	121.10
Renta de hârtiă austriacă	81.60
Renta de arg. austr. . .	82 80
Renta de aurŭ austr. . .	108 25
Losurile din 1860 . . .	139 40
Acțiunile băncei austro-ungare	861.—
Act. băncei de creditŭ ung.	286.25
Act. băncei de creditŭ austr.	281 60
Argintulŭ —.— Galbinĭ împărătescĭ	5 97
Napoleon-d'orĭ	10 00
Mărcĭ 100 împ. germ. . .	61.80
Londra 10 Livres sterlinge	125.80

Bursa de Bucuresci.

Cota oficială dela 6 Noemvre st. v. 1885.

	Cump.	vênd.
Renta română (5%). . . .	84	85
Renta rom. amort. (5%) . .	87½	88½
» convert. (6%) . .	81	84
Împr. oraș. Buc. (20 fr.) . .	29	31
Credit fonc. rural (7%) . .	98	100
» „ „ (5%) . .	82	83
» » urban (7%) . .	92	94
» » » (6%) . .	—	—
» » » (5%) . .	76	78
Banca națională a României	1000	1040
Ac. de asig. Dacia-Rom.		
« » » Națională		
Aurŭ	18	—
Bancnote austriace contra aurŭ. .	2.02	2.04

Anunțămŭ acelorŭ onorațĭ cetitorĭ, carĭ vorŭ binevoi a se aboná la fóia nóstră de aicĭ încolo, că avemŭ încă în reservă numerĭ dela începutulŭ anului 1885 prin urmare potŭ sĕ aibă colecțiunea completă.

Tipografia ALEXI, Brașovŭ.